

INVENTARUL VECHEI BISERICI ORTODOXE-ROMÂNE DIN BUZIAȘ

de IOAN GEȚIA protopop.

Cetatea cea mare a credinței noastre străbune: Biserica, a fost totdeauna scumpă Românelui bănățean. În jurul sfântului Altar și-a adunat toată durerea și toată nedejdea. Aici s'au întâlnit sufletele în cuvioasă rugăciune după un viitor mai bun și mai drept. De aici a luat putere, aici a iertat chiar, așteptând cu răbdare. Când uneltirile au străbătut și până la treptele sfântului Prestol, a sărit întru apărare. S'a cernit, dar nu s'a predat. Oricât de mică era așezarea bănățeanului, trebuia să se înalță în ea bisericuța de lemn. Locul odată sfințit, a rămas sfânt până în zilele noastre, fie că strălucește biserică mai pompoasă, fie păstrându-și numirea numai.

Avem puține biserici vechi. Războaiele crâncene, șovinismul înstăpânirilor străine și dinții ascuțiți ai vremilor, au minicit, au măcinaț mulțimea lor. Din unele nu ni-s'a păstrat decât descrierea lor.

În protocolul socoților dela sfânta noastră biserică din Buziaș, care începe cu anul 1803, s'a păstrat descrierea bisericii vechi de aici.

Reproduc inventarul:

În anul 805 Dekem. 31 după rânduiala înalt prea o sfințitului Episcop al timișorii domnului Stefan Avacumovici, întru prea aplecată plecare, și prea milostivei a Kesaro Krăesci, arătatei rezoluții prin noi ai din jos Iscăliți sau făcut Invitariumul bisearicii băzieșului, și după rânduiala noa întru acest kip sau așăzat adecă.

1. Bisearica este făcută dă lemn și precum dinlăuntru așa și dinafară Nelipită, din jos nepodită acoperită cu șindrilă dăsupra oltarului krucea de pleh alb lungimea bisearicii 7 kl: lățimea 3 kl: nălțimea 3 kl: și 3 șuc și sau făcut în anul 825;

2. Svodul bisearicii de skânduri dă brad este făcut și ku multe feliuri dă boială inpodobit după obiceiul bătrânilor, și la mijloc eastă zugrăvit dmnul nostru Is. Hs. și pă dă lături și kătră apus răstignirea dmnului Hs. poleleu nu este fereastră este în oltariu 2, dar în mijlocul bisearicii 4 kărora înălțimea este un șuc 6 țoli, lățimea 1 șuc 3 țoli, ușa să află 2, făcute ku temeiu bun, kărora înălțimea este un kl. lățimea 3 șuc 9 țoli ku reză și ku lăcăt dă fer incuiat;

3. Templa bisearicii estă dă scânduri dă brad inpodobită după obiceaiul, bătrânilor ku ikoni prestolnice a domnului nostru Is. Hs. a prea sfintei Născătoarei dă dmnezeu a sfântului Nicolae a sfântului Arhangel michail inaintea kărora stau 4 kandlele dă arame, din jos 4 măsaie în jos slobozite dă pânză albă în mijloc dverile adevă uşile oltarului inpodobite ku bunavestirea prea sfintei născătoarei dă Dzeu, dăsupra krucea boită şi dăsupra Ikoanelor prestolnice zugrăviţi 12 apostoli şi proroci nu sântă şi mai înalt răstignirea domnului nostru Is. Hs. ku 2 Koni prădălaturi a sfântului Ioan Teologit şi a născătoarii dă dmnezeu kuo kandilă dă ţin în jos slobozită ;

4. In oltariu Cinslita masă estă dă peatră pră un stâlp întărit şi ku 2 măsaie akoperit unu dă karton alb şi unu dă pânză alb anti-misu estă osfinţit 779 : August 12 zile domnulu a Excelenţie putnic kare fusese Episcopu timişorii Kivotu pentru sfintele părţioare dă pleh alb sfântul mir în vas dă zin ipodobirea prestolului 2 sfeşnice arame şi în mijlocul lor krucea răstignirea Domnului nostru Is. Hs. zugrăvită.

Proscmedia dolaf dă skânduri dă brad acoperit ku 2 măsaie dă pânză albe o măramă pentru acoperirea sfintelor vasă potiriu discosu linguriţa de zin şi steoa, iară suliţa dă fer ku plasă dă os şi la kepeţ ku veriguţa de areme, sfintele daruri întâia păreche de karton roşu şi o zverdea dă matasă mohorită, un dar mic pentru înpreunare, un feşnic dă arame, un păhar dă arame pentru înpreunare, un vas pentru încălzire, spălătoarea dă pământ, o ladă pentru picătura luminilor, pră oltari zugrăviţi sfinţii Erarhi ;

5. Odejdiile preoţeşti 2 părechi una dă păr galbăn ku flori şi prădălături ku pantlică vânătă ocolit şi cu foaleş toată înpresurată iar alta de pânză fărbită negru. Întâia stihari de karton alb, 2 Epitrahire, întâi unu dă păr roşu, unu dă karton cu păr foaleş ab ocolit, 2 brâne, unu galbăn ku pantlica vânătă, unu dă mătasă roşie, o pareche dă rukaviţă dă mătasă ku păr vânăt ocolit dă aur ku un peşchiri pentru ştergarea mânilor preoţilor, un klopoţal pentru surecţia, o masă pentru ţinerea cărţilor şi a odăjdiilor o kutie o flaş zavele dă pânză albe ;

6. Inaintea oltarului 2 sfeşnice dă lemn boite cu roşu în care arde kâte 3 lumini, 2 pentru giecei un Ikonostas akoperit ku un măsaie dă karton alb, pră kare estă Ikoana Hramului, 2 pevniţă, unu dă scânduri dă brad, kătă 2 stoluri. Stolu la strana cea dreaptă, estă stolu episcopului estă alb. Alte stoluri estă toate albe, un steag dă pânză roşie pră care estă zugrăvit dă o parte sfântul George dă altă parte sfântu Dimitrie, dolafu Epitropilor, o ladă cu 3 chei întărită, un nalog pentru cetirea Evanghelii nu estă acoperit ;

7. Kărţile bisearicii pră koală mare şi pră coală mică *în limba românească* :

1. Kazanie	1
2. Psaltire	1
3. Liturgie	1
4. Ceaslov	1
5. Minei	1

6. Evaangelia	1
7. Apostol	1
8. Triod	1
9. Strasnic	1
10. Penticostar	1
11. Ohtoih	1

8. Preprata ku skinduri dă brad în kare să află 2 lkoni, 4 măsaie dă pânză slobozite în jos botezalnița dă pământ, pod nu estă dăsupra turnului acoperit ku șindrila dă brad și la vârș sfinta kruise dă pleh alb, un zvon 50 dă funți;

9. Pogradea bisericii estă îngrădită cu pari cu nuele, lungimea 20 kl., lat 15 kl. în kare să află 2 uși mici;

10. Școala dă lemn acoperită cu fân lipită ku pământ în kare să află 2 sobi, o kuină, 4 ferestrii, 3 uși, o masă, altă nu estă, școala nui îngrădită.

Acest Inventarium pentru întraga starea bisearicii estă prin noi cei din jos iscăliți izvodit și întru acest kip pră rând așezat.

In 9 Dekem. 805 : Satul Bâzâeașu.

(L. S.)

Augustină Petrovici m. p.
admin. prot.

† igumenă : *Jebelescago*.

Samflr Popovici m. p.
paroch Bâzâeaș.

Ioan Ioanovici m. p.
paroh bâzâeașu.

† *Ioasim Savu*
epitrop.